

متن پرسش

سلام: قانون علیت که هر معلولی علتی دارد، چگونه قضیه ایست حصولی است یا حضوری؟ چه تضمینی دارد که تا ابد این قانون ادامه داشته باشد؟ به چه دلیل باید بپذیریم این قانون همیشگی است؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: این احساس که مثلاً ما علت اراده‌مان هستیم حضوری است ولی تعمیم آن به بیرون یک امر حصولی است و می‌شود انسان در مصداق‌ها خطا کند بدین معنا که چیزی را علت چیزی بگیرد که حقیقتاً علت نباشد ولی درک رابطه‌ی علت و معلول یک امر درونی و حضوری است. بنده در جزوه‌ی «تاریخ فلسفه‌ی غرب» در قسمت «نقد نظر دیوید هیوم به علیت» عرایضی در این مورد داشته‌ام. موفق باشید